TORAH TAVLIN IS ALSO AVAILABLE ONLINE TO VIEW ARCHIVES, STORIES.ARTICLES OF INTEREST OR TO SUBSCRIBE TO RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. ORSENDANEMAILTO

שבת קודש פרשת ויקהל – פרשת פרה – כ"ב אדר תשפ"ה Shabbos Parshas Vayakhel - Parshas Parah - March 22, 2025

ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך

לממה דו וגו' (לה-לד) - ההסתר ותכליתו

9רש"י: ואהליאב - משבט דן, מן הירודין שבשבטים מבני השפחות, והשוהו המקום לבצלאל למלאכת המשכז. והוא מגדולי השבטים. לקיים מ"ש (איוב לד:יט) לא נכר שוע לפני דל. אלו הדברים הם חיזוק גדול לכל אחד באשר הוא שם. דהנה צל אף שמוטל על כ"א לכבד את הגדולים העולים על מעלתו בתורה ובעבודה. יעליו להכיר בערכם הרם. כל זה הוא רק בינו לבינם. אר לעניז הנוגע בינו לבז קונו עליו להביז שעל אף ערכו הדל חשובים מעשיו כמעשי הצדיקים והחשובים שבעם. ועבודה הנעשית מהפחות שבעם חשובה היא לפני הקב"ה כעבודת האדם המורם מכל העם. ומובו מאיליו שהדבר תלוי באיכות העבודה ג"כ] וכשיכיר האדם בערר מעשיו יתלהב לבו לעבודת הא-ל ית'. כי תהיה זה מתור הכרה שהקב"ה אכז משתוקק למעשיו ועושה הוא בכך נחת רוח גדול לפניו. ובזמו שבית המהדש היה היים כשצבאו המוני בנ"י בשערי העזרה לקיים את חובתם בהקרבת קרבנותיהם

תא חזי מה שכתב **הגאוז רבי יעקב עמדיז זצ"ל** בסידורו (סדר ערב פסח) שם ירושלים בתפארתה בזמן שהיה בית המקדש קיים. ומספר שם איך היתה עבודת וחיטת הפסח. עייו שם שהאריר בתיאור עבודה זו. ונביא רק את החלק הנוגע לעניינינו, וז"ל: "ומתקנת היהורים, שכשיוצאין לעבודה זו, לא יאמר שום אדם לחבירו גש הלאה, או שיאמר הניחני ואעבור. אפילו היה האחרון שלמה או דוד זלכם. ושאלתי לכהנים. כי זה אינו מדרר המוסר. והשיבו כי הוא להראות שאיז

ויכחו מלפני משה את כל התרומה אשר הביאו בנ"י...והם הביאו אליו בבקר (לו-ג) - בענין סייעתא דשמיא בעשיית המצות איתא בגמ' יומא (עה.): "זהם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר מאי בבקר בבקר? אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מדבר שירד להם בבקר בבקר, מלמד רדו להם לישראל אבנים טובות ומרגליות עם המז. והנשאם הביאו את אבני השהם נגא: נשיאים ממש. וכז הוא אומר נשיאים ורוח וגשם איז". ע"כ. הרי כלל ישראל היו הם אבנים טובות משום שירדו להם עם המן - בבוקר בבוקר. אמנם יש להעיר, מדוע זיה צורך לנס כזה, הקב"ה אינו מנהיג את עולם בניסים גלוים כזה, אלא במקום שיש צורר. וכלל ישראל היו במדבר ולא היה להם שום מאכלים. והיו צריכיז לחם לאכול. יע"כ ירד להם מו מו השמים. אבל הדברים שהיו צריכיז לבניז המשכז. היה שייר שיהיה הטבע. כמו העצי שיטים. כמו שפי' רש"י (ריש פרשת תרומה): "ועצי שטים מאין היו להם במדבר, פירש רבי תנחומא יעקב אבינו צפה ברוח הקודש, שעתידין שראל לבנות משכן במדבר. והביא ארזים למצרים ונטעם, וצוה לבניו ליטלם עמהם. כשיצאו ממצרים", עכ"ל. הרי כלל ישראל היו מכינים לבנין המשכז. וא"כ אפשר ויהיה להם גם אלו אבנים טובות בדרך הטבע, ומדוע נעשה נס גדול כזה.

גבהות לפני המקום, בזמן הכנת עבודתו, כ"ש בעבודתו ממש, ובאותם שעות כולם שוים לטובה". עכ"ל. הרי לנו מכאז שלעניז עבודת הבורא כולם שווים לטובה. ולא זו בלבד שאין הפחיתות מגרע מערכה של העבודה, אלא לפעמים עולה היא

על מעלתו של עבודת הצדיק. כי הצדיק מאחר שהינו מזוכר אין החומר מכביד עליו ולא נבצר ממנו לעבוד את השי"ת עבודה תמה. אר זה האדם שאינו מזוכך כל צרכו הרי יש לו הרבה מניעות. ועל כז עליו להרבות ביגיעה כדי שתעלה עבודתו יפה. וזה היגיעה היא ל'יקרא דמלכא', וראוי האדם בזכותה לשכר עצום.

ואפשר שזהו המכוון במאחז"ל (ברכות לד:) 'במקום שבעלי תשובה עומדים איז צדיקים גמורים יכולים לעמוד' כי הצדיק שהלד כל ימיו בתמותו אינו מורגל בעבירה כלל. וזוכה בקל לעבוד את בוראו מתור השתוקקות. שונה זה שהורגל בעבירה. כי עליו לעמול במידת מה יותר מו הצדיק, וכל עוד שלא זוכה לעבודה תמה הינו נמצא בהסתר. ואין ערור להשכר העצום הראוי לו למי שעובד את בוראו מתור הסתר. וזהו תכלית העבודה להשי"ת בזה העולם. דהנה שונה זה העולם מכל העולמות שלמעלה ממנו. כי כל העולמות הם מלאים מ'אורות עליונים', ולא שייר בהם ענין הבחירה, ועל כן על אף שיש להקב"ה נחת רוח מעבודת המלאכים. אין כל זאת מגעת לעבודת האדם השוהה בעוה״ו. עולם שבו העלים הקב"ה את אורו. ובנוסף לכר שתל בלבות בני האדם "צר הרע'. כי עולם כעיו זה דורש מהאדם המצווה על התורה ביטול וכפיה לרצוו העליוז, ובזה שהאדם מכניע עצמו בזה ממשיר את ממשלתו ית' במקומות שאינו ניכר. ומעיד בכר גם שם על מציאות הבורא. ועל הצורר לקבל עולו. ונמצא שבבחינת מה ממליך הוא את בוראו על זה העולם, וזהו הנחת רוח שיש להקב״ה מעבודת האדם בזה העולם. ועל כז נקרא זה העולם 'עולם המלכות'. כי תכלית זה העולם הוא להמליר את הקב"ה ולגלות כבודו במקום שאינו ניכר.

ונראה לומר בעזהי״ת. דמבואר מזה יסוד גדול בעניז עשיית מעשה מצות. דהתורה הקדושה בא ללמדנו, דהגם שהאדם צריך להשתדל בכל יכולתו לקיים מעשה מצוה, מכל מקום לעניו הגמר מעשה צריר סייעתא דשמיא, דהגמר של מעשה מצוה, אינו בכלל בידינו לעשות. וצריך לבטוח בה', ולהתפלל אליו שיעזרהו לגמר המעשה מצוה. ואפילו אם נראה שאיז שום אופז לקיים המצוה בדרר הטבע. הקב"ה יכול לעזרהו לקיים המצוה אפי" ע"י ניסים גלוים.

והאריר בזה **החובת הלבבות** (שער הבטחוז. פרק ד') וכתב וז"ל: "אבל מה שראוי לבטוח עליו הוא גמר מעשה העבודה, אחר בחירתה בלב שלם ונאמז והסכמה והשתדלות בבר לבב וכוונה לשמו הגדול. ובזה אנחנו חייביז להתחנז אליו לעזור אותנו בו ולהורות אותנו עליו. כמו שכתוב: ״הדריכני באמתר ולמדני״... וכ״ז ראיה. שבחירתו היתה במעשה העבודה, אך התפלל אל האלקים על שני דברים: א' מהם ליחד לבבו ולחזק בחירתו בעבודתו בהרחקת טרדות העולם מלבו ועיניו. כמו שאמר: יחד לבבי ליראה שמר, גל טיני ואריטה וגו' העבר עיני וגו' הט לבי אל עדותיר וגו' והדומה להם, והשני לחזק אבריו על השלמת המעשים בעבודתו. והוא מה שאמר: הדריכני בנתיב מצותיך סעדני ואושעה, והרבה כמוהו", עכ"ל. מבואר מדבריו יסוד הנ"ל. דמאחר שאיז שום יכולת ביד האדם לגמור המעשה מצד עצמו. ע"כ צריכים להתפלל. ולבטוח בביטחוז גמור שיעזרנו הקב"ה לגמור אותו מעשה מצוה.

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Chodesh Adar and the Four Parshivos (4)

Parshas Parah. This *Shabbos* we take out a second *Sefer Torah* and read the beginning of *Parshas Chukas* which discusses the Parah Adumah. It details the purification of a person from ritual uncleanliness caused by coming into contact with a dead body. by sprinkling the ashes of a burnt red cow and specially prepared water. The Shulchan Aruch (1) writes that some opinions hold that the *laining* of *Parshas Parah* is a *Torah* obligation (D'Oraysa). Some later Poskim [as mentioned in the Mishna Berura (2) could not understand the source in the *Torah* for such an obligation to read annually the *parsha* of the Parah Adumah, especially now that we don't even have the mitzyah of Parah Adumah. They, therefore, disagree and rule that it is only a Rabbinic obligation. The words of the *Shulchan* Aruch indeed require explanation.

Explanation of the Steipler Gaon zt"l. The Steipler explains this ruling by quoting the Malbim at the end of Parshas Metzorah. It says there (3): "You shall separate Bnei Yisroel" must go with Yerushalmis and others who know the proper way.

מאת הנאון מייר היב ביון הירטפלי טליטיא, דעט מאל עטרת חיים ביון, קליבלגד הייטט from them contaminating [my Mikdash]." The Malbim explains that it is really an obligation upon Beis Din to make public announcements about the laws regarding not entering into the Mikdash while tamei (impure), until one becomes purified with the ashes of the *Parah Aduma* and the special water. *Chazal* chose to do this by commanding us to publicly read the *Parsha* of Parah Adumah from a Sefer Torah, where it states clearly the prohibition of a *Tamei* (impure person) entering the *Mikdash* while he is impure. This is relevant even nowadays since the area of the Bais HaMikdash still retains its special kedusha and sanctity, and we are not permitted to enter that area, with a penalty of Kares to one who does, as stated in the Mishna

> **Relevance.** Those who go by transport to the *Kosel Hamaaravi* do not enter the place of the Mikdash, but those who walk through the Arab shuk [which must be done safely] must be careful not to make a wrong turn into the Mikdash area. They

Berura (4). We, therefore, still need this reminder every year.

בין הריחיים – תבלין מדף היומי – סנהדרין צב.

" א Rav Elazar says, whoever doesn't leave over any bread on his table, will not see any משייר פת בשולהני". Rav Elazar says, whoever doesn't leave over any bread on his table, will not see any משייר פת elsewhere says that whoever leaves over small pieces (פתיתים) at his table, is אילו עובד ע"ז, as the pasuk states, "העורכים לגד שלחון". This seems like a contradiction in statements. The Gemara answers that when R' Elazar savs it's אסיר. he means not to add a אסיר by the table if there are already בתיתים there. as that resembles ע"ז However, after a meal, one should be careful to at least leave over small pieces (בתיתים) on the table, to be available to עניים. If there are no small pieces at all leftover on the table, then one may bring a פת שלימה.

The אין או"ע says: "אין להסיר המפה והלחם עד אחר ברהמ"ז" says: "אין להסיר המפה uotes the מי"ח ק"פ,אן שו"ע - to show that we are thanking ה' adds, that מברה or his דבר in preparing food לכל ברניתיץ. The מ"א adds, that a שורה tor his שורה or an empty item, so we don't want the table to be bare The אשרע עובדיה explains that אשרע עובדיה asked אשרע עובדיה to bring him a vessel that had a bit of oil in it and from that he made it keep overflowing " with oil. Only by ששת ימי הבראשית. The שם סי' ב'**ן שו"ע** areate שם סי' ב'**ן שו"ע**. After that, יש מיש prefers only to create שם סי' ב'**ן שו"ע**. uoutes שווי וייט אינו רואה סימן ברכה" - פת שע"ב ho ur *Gemara* that one who doesn't leave over אלעזר. The אלעזר by us that the point is that these pieces should be there and readily available to any עניים that might show up. Therefore, in שער הציוו the m'n adds that לכתחילה one should see to it that these pieces are not too small. The מחבר also savs one should not bring a פת שלם to the table at the end of the מחבר. The מחבר The מחבר explains that he means if there are already פתיתץ on the table. If there aren't any פתיתץ left on the table, then even a פתיתץ may be brought The מ"א adds that if there happens to be a בת שלם left over together with other small pieces, it need not be removed from the table.

"יש מקומות adds **רמ"א t** savs: If one ate and left over מי"אב יחרוניות adds וי"ד קע"חגי**ו שי"ש b** to the table. The י"ש מקומות adds פתיתיו העורכים לגד שולחן - mentioned in our *Gemara* ע"ז as it resembles the הערכים לגד שולחן - ot set the table with food the night before a שנהגו' The ש"ד adds that setting up the table without actually having a אסור ה. For those that make a שרדה the night before a ש"ד adds that setting up the zern. it would be מותר. The מנהג that Friday night מנהג that Friday night מנהג that Friday night מנהג that Friday night after the סערדה is over, they set the table with the רמ"א for the next day and leave it all night. The סערדה says "זילא נהירא". In the case of the מידי the table is set the night before a מיל purely for בביד, so that resembles ע"א, so it's אסיר. In our case, the table is being set with the intention of בביד שבת ont for ביזל Similarly, on *erev Shabbos* when the בלות come out of the oven, it is customary to put them straight on the table שבת

(3) ויקרא טוילא (4) תקסאיה

R' Yaakov Kaminetsky zt"l (Emes L'Yaakov) would say:

- At the time of *Matan Torah* on *Har Sinai, Klal Yisroel* reached a unity, a singular oneness - *K'ish Echad* B'lev Echad. However, when they sinned by the Chet Haeigel, they separated themselves from one another and lost that special unity, as it states in the Yerushalmi that every shevet created their own idol because they couldn't agree on one calf for everyone. Now, however, when Moshe Rabbeinu was preparing for the Hakamas HaMishkan, he started with a test of getting everyone together again. Thus, it says 'Vayakhel.' Moshe gathered them together to one place with one heart."

A Wise Man would say: "Cowards die many times before their deaths; the valiant never taste of death but once."

To place an ad or to dedicate in vour city for a simcha, vahrzeit or any reason, please send an email to:Torahtavlin@vahoo.com

BE HAPPY With the Special Relationship That תפילה Brings ... Be M'Kabel to Protect It!

855.400.5164 / Text 323.376.7607 / kvodshomavim.org

Mazel Toy to the Radzik & Arnstein Families upon the birth of a boy to theirchildrenHindy&Shmuel. ה"ר שיזכו להכניסו לברית של אאע"ה בזמנו

יעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד ... (לח-ח)

In 1935, the Nazi drive to isolate and demonize the Jewish people was soaring to new heights. A series of decrees known as the Nuremberg Laws made brutal distinctions between Aryans and non-Aryans: Jews, Roma, and Black people. Overnight. German Jews were stripped of their citizenship, forbidden from holding government jobs, and restricted from public spaces lest they "infect" Aryans. A key driver of this pseudo-racial propaganda was a magazine called Sonne ins Haus, or "Sunshine in the Home," which promoted the Nazi myth of Aryan perfection and non-Aryan pollution. In 1935, the magazine ran a contest across Germany to find the perfect Aryan baby. Ten famous portrait photographers were asked to submit ten portraits of beautiful German babies. Joseph Goebbels, chief propagandist of the Nazi party, would judge the winner himself.

Goebbels chose an adorable six-month-old girl as the winner: the ideal Aryan child. Her name, unbeknownst to Goebbels. was Hessy Levenson. Her smiling likeness was plastered on the magazine's cover as proof of Aryan superiority, becoming a popular propaganda picture, imprinted on postcards and greeting cards across Germany for years to come. There was only one snag: Hessy was, in fact, Jewish. The greatest Nazi example of Aryan perfection was a Jewish baby from a Jewish immigrant family. Hessy's parents, Jacob and Pauline Levenson, moved to Berlin in 1928 when Jacob landed a coveted spot as a singer in an opera house. He used the stage name Yasha Lenssen to disguise his Jewish name. As anti-semitism increased across Germany, the management found out his real, Jewish-sounding name, and fired him. Life became increasingly difficult for Jacob and Pauline, as for all Jews in Germany. Spurned by musical establishments, neither could find work as singers. Jacob took a traveling salesman job to make ends meet and the couple moved into a tiny studio apartment in Berlin.

In 1934, Pauline gave birth to Hessy. When Hessy was six months old, Pauline and her sister took her to one of Germany's famous portrait photographers, Hans Ballin. He snapped a picture of the pudgy Hessy wearing a bonnet, with a few brown curls visible underneath. After Ballin developed Hessy's portrait, Jacob and Pauline kept it displayed on the piano in their tiny flat. As Hans Ballin was one of the photographers tapped to send in ten photos for the contest, he assembled ten baby portraits and then, on a whim, threw in Hessy's picture too, and sent it off to the magazine. A few months later, the Levensons' housecleaner was working in their apartment and remarked that she'd seen a magazine with their baby's photo on the cover. The Levenson's were horrified. Sonne ins Haus was well-known as a Nazi magazine. They worried what would happen if it came out that the baby gracing the latest cover was discovered to be a Jewish baby.

Pauline rushed to Ballin's studio and told him there must have been some mistake; Hessy, the winning baby, was Jewish, she explained. Ballin laughed and replied that he knew that and sent in her portrait as an act of defiance. "I wanted to make the Nazis look foolish. I wanted to allow myself the pleasure of this jest. And you see, I was right. Of all the babies, they picked this baby as the perfect Aryan." Years later, when she was an adult, Hessy was asked what she would say if she could speak to Ballin about his decision to send in her photograph: "I would tell him, good for you for having the courage."

After Hessy's father Jacob was briefly arrested by the SS on fabricated charges of tax evasion in 1938, the family realized it was too dangerous to remain in Germany. They fled first to Latvia, then to Paris, where they remained until moving to New York in 1949. Reflecting on her experience as the poster child of supposed Nazi "Aryan" perfection, Hessy noted that the fact that her Jewish face was celebrated throughout Germany and Nazi-occupied Europe seemed to be one small way she could retaliate. "I feel a sense of revenge, good revenge." However, her greatest triumph was when she donated an original Sonne ins Haus magazine with her picture on the cover to Yad Vashem, Israel's Holocaust museum. She told reporters: "My strongest memory from childhood was running away. My father told me that when there would be a State of Israel, there would be no more running away." In Jerusalem, donating the Nazi magazine that celebrated a Jewish baby as the ideal child. Hessy was proof that the Jewish people have survived - and thrived - despite all of history's attempts to wipe us out. (Aish.com)

וזרקתי עליכם מים מהורים ומהרתם

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY THE PROPERTY HAPTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN TO THE WEEKLY TO THE WEEKLY THE WEEKLY TO THE WEEKLY THE

upon His Nation with the coming of *Moshiach* - obviously connected to the theme of Parshas Parah. Chazal (Yoma 85b) teach us that Yom Kippur atones for transgressions between a man and *Hashem*, but wrongdoings between a man and his fellow man, only *Yom Kippur* will atone once amends are made. But if a person must appease his fellow man before being granted atonement, shouldn't we need to go through the same preliminary step to appease *Hashem* before Yom Kippur absolves us of our בין אדם למקום sins?

The **Maharal** zt"l offers a fascinating vort on this. Hashem in all His glory is above mankind, and the very concept of sin person became one with *Hashem* and automatically purified

In this week's unique Haftorah, Yechezkel HaNavi is not applicable to Him. It is simply a non-factor to the mentions the "purifying waters" that *Hashem* will sprinkle Almighty. Rabbi Akiva said, "How fortunate are you, Israel; before Whom are you purified, and Who purifies you? Your Father in Heaven." An amazing statement which sheds light on Hashem's attitude towards Klal Yisroel. No matter where or when, a Yid's instinct is to cling to Hashem, and when Klal Yisroel completely clings to Him, sin - which is not applicable to *Hashem* - is removed from the equation entirely and we are absolved of our sins. This explains why Yom Kippur automatically atones for בין אדם למקום sins without any preliminary appeasement needed. The Parah Adumah had the same qualities and once sprinkled with the holy ashes, a

כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר צוה ה' לעשות ביד משה ... (לה-כמ) CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

This posuk is seemingly superfluous, as the prior posukim already enumerated Klal Yisroel's myriad donations to the construction of the *Mishkan*. What, then, is this verse adding? The **Shach al HaTorah**, a talmid of the holy **Arizal** zt'l. explains as follows: Some people were able to give larger donations than others. It is entirely possible that there were some who struggled to offer even a minimal amount.

Thus, their donations were considerably less than those of the wealthy. The poor, who had nothing extra, could barely scrape together the מחצית השקל but they possessed something that was more precious and valuable: the ratzon, the willingness to partake in the אשר נדב לבם". It was for them that this posuk, "אשר נדב לבם", was written. They had the cheishek, the heart even if they didn't have the financial means. And that was so beloved by *Hashem*. More than anything else.

This can also explain a perplexing line in the **Ramban** on *Parshas Terumah* regarding the building of the ארנו הקודש The Torah there says "ועשור" - in a plural sense, as opposed to "ועשית" - which is singular. The Ramban quotes the Medrash which says that *Hakadosh Baruch Hu* wanted everyone to have a part in contributing to the *Aron*. How is that possible? He says three options. The last one is "יכתנו לדבר". They should have kavana for its construction. What does this mean? In light of the above, perhaps the answer is simple. Utilizing the above-mentioned *cheishek* - the desire to have a part in the *Aron* "מעלה עליו הקדוש ברוך הוא כאילו עשהו" - Hashem considered it as if they had partaken in its actual construction.

Additionally, from the Ramban, it seems that these are all equal and viable options בדיעבד and not just בדיעבד

This machshava should infuse every single one of us with the realization that no matter what we actually do, or do not possess, no one can take away our *ratzon*. And that is ultimately what *Hashem* really treasures!

משל למה הדבר דומה

קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה תרומת ה' ... (לה-ה) משל: "Living with Honesty" is a title based on the teachings of Hagaon HaRav Yisroel Belsky zt"l. Being one of the world's premier halachic authorities gave R' Belsky firsthand experiences of the dishonesty and deception many people use to make a buck, to gain an extra dollar, and he used every opportunity to correct this awful trend. The following is one such experience:

After being involved in a crash that left my car severely damaged, I took it to a body shop. The damage was about \$8,500 covered by insurance, but there was a \$500 deductible. Without consulting with me, the mechanic padded the bill to \$9,000, made the repairs and received had been paid in full, I could "forget about the deductible."

The next day, something lit up on the dashboard indicating a problem. When I returned to the mechanic, he discovered that the computer on my car had been stolen. The cost of a new computer was \$500, exactly the amount that I had "saved" by not paying the deductible. When I realized what the mechanic had done, I felt very happy that the Ribono shel Olam did not allow me to hold onto money that was not mine. I should have paid the \$500 to begin with, and now the tainted money was taken out of my possession.

נמטל: The Torah says, "Take from your own possession a dedication for Hashem." Sometimes a person feels good when he "figured out" a way to gain a couple of bucks, even though it was not entirely genuine. Writes the Kli Yakar, to this end, the *Torah* warns: Make sure all your money is \$8,500 from the insurance company. He said that since he authentically yours, otherwise your dedication is worthless, as it is from stolen money!

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' ... (לה-ב) GOLDEN NUGGETS ON THE PARSHA WITH A FOCUS ON LESSONS HOW TO SERVE HASHEM AND BE A BETTER JEW BY R' YEHOSHUA GOLD

While discussing the *mitzvah* of *Shabbos* in *Parshas Vayakhel*, the *Torah* writes "ששת ימים תֵּעָשֶה מלאכה" implying that the work - Melacha - is done on its own. The proper word would be "תעשה מלאכה" - meaning you should do the melacha. In his **Sefer Apiryon**, **R' Shloime Gantzfried** zt"l offers a novel approach to explain this. Chazal says that if just two Shabbosos were properly kept by Klal Yisroel, the Geulah would come. Why is one not enough? He quotes the Yismach Moshe zt" who explains that a proper Shabbos needs to have a week preceding it, since we are told to work six days and then have a seventh day of *Shabbos*. Since the first *Shabbos* did not have that week of work, a second *Shabbos* after working is needed.

However, the Gemara in Sanhedrin says that Adam HaRishon was created on Friday so that he could go straight into a Mitzvah - Shabbos. If Shabbos must come at the end of the week, shouldn't he have been born at the beginning of the week? **Ray Gantzfried** answers that perhaps *Hashem* did this to teach us a lesson. People have Saturday off as a well-deserved break from a long week of work, but Shabbos is more than that. It's a great day off, but we know it is a day to reconnect with ourselves and the Ribono Shel Olam. It is the Mekor Haberacha, the source of blessing for the week. Hashem created Adam on Friday to teach us this Yesod of Shabbos; even without an ounce of work, it is a day of rest, a day of Dveikus B'Hashem.

A person without this understanding will feel that his work and success are solely based on himself and Shabbos is a drag just trying to get through the day before getting back to work. But a person who understands the essence of Shabbos, also understands that his Parnassa and accomplishments are given to him from on High. Therefore, the posuk says "העשה" reminding us that *Hashem* controls our work and sees to it that it gets done - not necessarily needing us to do it! The lesson of Shabbos and the Emunah it contains, is to be the guide for our work week as well, which is why it is so integrated with Shabbos.